

miljø

AVISEN

NYHEDER OM MILJØ OG ERHVERV

NR. 3 | DECEMBER 2023

Foto: Jesper Koefoed

**Stort fremmøde til Erhvervs-
konferencen om grøn omstilling** SIDE 9

Byudvikling i bymidten

Glostrup Kommune har taget et vigtigt skridt i retning af at virkeliggøre visionen om en mere levende og sammenhængende bymidte.

Af Glostrup Kommune, Plan

Kommunalbestyrelsen har i sommer vedtaget en helhedsplan, der kan skabe flere centrale boliger i Glostrup og bedre sammenhæng mellem de enkelte kvarterer. Helhedsplanen følges op i december 2023 af et grundsalg, hvor byggeretterne i helhedsplanen udbydes til salg.

Bymidten har i årevis været underforsynet med boliger, og det har givet et lidt tomt område uden for normal kontortid. Derudover har området haft et lidt ensidigt fokus på sin funktion som trafikmaskine. Banegårdspladsen og Sydvestvej har været for dominerende og indrettet uden den nødvendige tætte sammenhæng med byen. Det gør helhedsplanen op med og fastlægger en række friarealer, park- og byrum, der giver Bymidten klare opdelinger i offentlige zoner og private/bolignære zoner.

De store vindblæste og utrygge arealer ved stationen og ved Glostrup Fritidscenter kan på den måde blive omdannet til boligområder med en tæt og intim bebyggelsesstruktur, hvor en større beboertæthed vil give en naturlig tryghedsfølelse. Helhedsplanen er et åbningstræk, og det er intentionen at flere af de

SIDE 2 Byudvikling i bymidten

SIDE 4 Offentligt udbud og salg af byggeretter

SIDE 5 Kort nyt

SIDE 9 Stort fremmøde til Erhvervskonferencen om grøn omstilling

SIDE 10 Vi har fokus på miljøfarlige stoffer i spildevandet

SIDE 12 Kan I tage en erhvervspraktikant fra folkeskolen?

gårdrum/haverum delt med den nye daginstitution Regnbuen. Eriksvej nedlægges i den sydlige halvdel, og Christiansvej bliver på den måde områdets nye hovedakse og vil komme til at betjene det samlede område trafikalt. I Engtoftevejsløjfen placeres et p-hus, der skal servicere kvarteret og også sikre parkeringskapacitet til bebyggelserne i Rådhusparken og øvrige offentlige funktioner.

Helhedsplanen fastlægger forskellige arkitektoniske retninger for de tre områder, der på den

tilstødende private naboer trækkes med i en samlet udvikling. Vi bringer med planen de tre store kommunale områder i Bymidten i spil: Banegårdspladsen, Rådhusparken og området ved Christiansvej.

På Banegårdspladsen løses mange udfordringer, idet der skabes plads til såvel en velfungerende busterminal som en broforbindelse på tværs af jernbanen. Samtidig skabes en mere intim plads foran den gamle stationsbygning, så denne forhåbentligt kan aktiveres. Pladsens nye randbebyggelse vil komme til at danne byens nye kant mod busterminalen og byen vil ikke længere ligge med ryggen til pladsen. Vi er allerede i gang med projektet for den nye busterminal, idet den nuværende ligger godt og grundigt i vejen. Projektet er kompliceret, idet busterminalen ikke bare skal flyttes, men også være i kontinuerlig drift.

I Rådhusparken etableres et nyt sydligt boligkvarter, hvor Teknisk Forvaltning og biblioteket ligger nu. Tilsvarende bygges nyt på den nordlige side af brandstationen i stedet for de nuværende nedslidte boliger. Brandstationen bliver liggende med genplacering af en del af stationens funktioner, så denne kan opretholdes uafhængigt af et nyt boligbyggeri. Derved ska-

bes mulighed for en gennembrydning frem til Glostrup Bio, så Rådhusparken kan få en bedre forbindelse til Bryggergårdsvej. Rådhusparken selv fastholdes som det område, der rummer de voksne træer og det diagonale stisystem. Parken vil i forbindelse med etablering af de nye boliger blive revitaliseret med nye stier og aktivitetsområder, så brugen af området styrkes.

I området omkring Christiansvej viser helhedsplanen en bebyggelse, der danner et skærmet

måde opnår hver sin identitet. Helhedsplanen vil være det styringsværktøj, der skal holde alle parter på ret spor i de kommende lokalplanprocesser og ved fastlæggelse af alle de talrige private såvel som kommunale investeringer, der vil skulle finde sted i området.

Vi udbyder nu de tre områder til salg på baggrund af helhedsplanen og ser spændt frem til at købstilbuddene modtages i februar 2023, så det egentlige arbejde kan begynde.

Offentligt udbud og salg af byggeretter

Glostrup Kommune udbyder nu byggeretter i de meget attraktive og velbeliggende udviklingsområder i Glostrup Bymidte - Banegårdspladsen, Rådhusparken og Christiansvej som et samlet salg. Der er tale om i alt ca. 40.000 etagemeter byggeretter, hvoraf ca. 38.000 etagemeter er udlagt til boligbebyggelse.

Salget af byggeretter finder sted forud for udarbejdelse af lokalplaner, hvorved den vindende tilbudsgiver (køber) vil få mulighed for at præge den endelige udformning og indhold af lokalplanerne.

Den vedtagne **Helhedsplan & designmanualer juni 2023 - Tre områder i Bymidten** - danner det primære grundlag for salget af byggeretterne.

I forbindelse med udarbejdelsen af helhedsplanen er der desuden foretaget en grundig analyse, redegørelse og beregning m.v. af alle relevante forhold i relation til en udbygning af de enkelte byområder.

Udbudsmaterialet incl. tilhørende bilag kan rekvireres på www.glostrup.dk og evt. spørgsmål kan rettes til byplanlægger, Rasmus Hansen på telefon 25 41 95 95.

Udbuddet finder sted i henhold til Bekendtgørelse om offentligt udbud ved salg af kommunens henholdsvis regionens faste ejendomme nr. 396 af 3. marts 2021 samt den tilhørende vejledning nr. 9175 af 3. marts 2021.

Glostrup Kommune er ikke forpligtet til at sælge udviklingsområderne, og forbeholder sig ret til at forkaste samtlige indkomne købstilbud.

Aflevering af købstilbud

Købstilbud på udviklingsområderne skal afleveres i overensstemmelse med de i afsnit 5 i udbudsmaterialet beskrevne principper.

Købstilbud skal være skriftlige og angive et fast beløb og **være afleveret senest fredag den 16. februar 2024 kl. 13.00** i overensstemmelse med udbudsmaterialets afsnit 8 til:

Borgerserviceskranken
Glostrup Kommune
Rådhusparken 2
2600 Glostrup
Att. Center for Miljø og Teknik

Kort nyt

Vejledning om rotter, mus og fødevarer-virksomheder

Miljøstyrelsens Vejledning om rotter, mus og fødevarer-virksomheder fra 2011 er udkommet i en ny og opdateret udgave.

Vejledningen henvender sig til alle, der foretager tilsyn, forebyggelse og bekæmpelse af rotter og mus på fødevarer-virksomheder. Vejledningen henvender sig også til virksomhedsledere, der ifølge den gældende fødevarer-lovgivning er

ansvarlige for overholdelse af fødevarer-lov-givningens regler nationalt og i EU-regi. Vejledningen vedrører forebyggelse og bekæmpelse af brun rotte, husrotte, husmus og halsbåndmus. Nogle arter af mus er fredede og må derfor ikke bekæmpes.

Vejledning nr. 46, Miljøstyrelsen august 2023.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Ulovlig import af rottegift bliver politianmeldt

Det er ulovligt at importere rottegift, og kun autoriserede rottebekæmpere må købe rottegift i Danmark. Alligevel finder Toldstyrelsen og Kemikalieinspektionen ulovlige varer i tolden. Alle kemiske rottemidler, der anvendes i Dan-

mark, skal være godkendt af Miljøstyrelsen og forsynet med dansk etiket. 2022 fandt Toldstyrelsen 18 forsendelser med rottegift, og i år har antallet nu rundet de 20 forsendelser.

Ulovlig import af rottegift kan medføre en bøde.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Ny bekendtgørelse om forebyggelse og bekæmpelse af rotter

Miljøministeriet har offentliggjort bekendtgørelse nr. 1170 af 08/09/2023 om forebyggelse og bekæmpelse af rotter. Bekendtgørelsen

har ændringer vedrørende blandt andet opkrævning af rottebekæmpelsesgebyr, optagelseskrav på R1-autorisationkursus, Erhvervsmini-

steriets regler om autorisation og hjemtagning af gift.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Regler for personbiler uden partikelfilter i fem danske kommuner er trådt i kraft den 1. oktober

En lovændring fra 2022 gjorde det muligt for de eksisterende miljøzonekommuner at stille krav om partikelfilter for *dieselpersonbiler* i miljøzonerne for at sikre bedre luftkvalitet for de mange mennesker, der bor og færdes i byerne. Kravene er trådt i kraft pr. den 1. oktober 2023.

De fem miljøzonekommuner er København, Frederiksberg, Aarhus, Odense og Aalborg har siden den 1. juli 2020 haft miljøzonekrav til *dieseldrevne varebiler* og skærpede miljøzonekrav til *lastbiler og busser*. Der er opsat nummerpladekameraer ved indfaldsvejene.

Biler uden partikelfilter registreres derfor automatisk, og der udløses en bøde, hvis der køres i miljøzonerne.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Gamle byggematerialer skal bruges igen

Der vil i slutningen af året blive fremsat et lovforslag om bedre genbrug og genanvendelse af gamle bygningsmaterialer. Forslaget har baggrund i en politisk aftale 'Klimaplan for en grøn affaldssektor og cirkulær økonomi' fra 2020.

Lovforslaget forventes sammen med bekendtgørelsesregler at træde i kraft den 1. juli 2024. Med de kommende nye regler forventes det, at:

- 14 pct. af beton i høj kvalitet kan genanvendes (tæt på 0 pct. i dag), og at 12 pct. kan genbruges (tæt på 0 pct. i dag)
- Omkring 60 pct. ubehandlet træ kan genanvendes (40 pct. i dag), mens ca. 9 pct. kan genbruges (tæt på 0 pct. i dag)
- Cirka 27 pct. tegl, klinker og mursten kan genbruges (tæt på 0 pct. i dag)

Affaldsproducerende virksomheder er i dag forpligtet til at sortere bygge- og anlægsaffald over ét ton. Men sorteringen sker ofte først, når bygningen er revet ned, og derfor ender mange nedrevne byggematerialer i restaffald eller til nyttiggørelse frem for at blive brugt i

nye bygninger. Bygningerne skal udarbejde en nedrivningsplan og efterfølgende nedrive nænsomt, så byggematerialet løbende kan sorteres, og materialerne i højere grad kan genbruges eller genanvendes. Reglerne skal tillige sikre, at byggematerialer, der indeholder miljø- og sundhedsfarlige stoffer, bliver håndteret på forsvarlig vis.

Kravene kommer efter planerne til at gælde for nedrivning af bygninger på 250 m² og derover.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

ELFORSK støtteordning

ELFORSK har til formål at fremme forskning og udvikling af løsninger for at øge effektiv energianvendelse og fleksibelt el- og energiforbrug. Puljen har særligt fokus på innovative løsninger, der fremmer effektiv energianvendelse og fleksibilitetsløsninger via databehandling, digitalisering og sektorkobling på tværs af f.eks. el, fjernvarme og transport.

ELFORSK indkalder nye ansøgninger i slutningen af 1. kvartal af året. Fristen for ansøgninger er i starten af 3. kvartal, og afgørelser om støtte meddeles i september.

Ved udløbet af fristen for ansøgning i 2023 havde 10 projekter søgt om i alt 71,6 mio. kr., og der er dermed søgt om næsten tre gange

puljens størrelse, der i 2023 var på 24,25 millioner kroner.

Se nærmere på <https://elforsk.dk/>

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk/>

Tilskud fra Erhvervspuljen?

Erhvervspuljen giver økonomisk tilskud til danske virksomheder, der vil spare energi og CO₂ fra energirelaterede udledninger. Puljen støtter energi- og CO₂-besparende projekter med op til 50 % og gør det dermed mere rentabelt at investere i en grønnere fremtid.

Der kan søges minimum 10.000 kr. og op til 112 mio. kr. i tilskud til grøn omstilling af virksomheder. Private virksomheder kan få tilskud til de fleste projekter, der sparer energi eller CO₂. Det kan fx være:

- Udskiftning af gaskedler til varmepumper eller fjernvarme.
- Udskiftning af ældre belysning til LED.

- Intern udnyttelse af overskudsvarme.
- Puljen giver **ikke** tilskud til solceller.

Erhvervspuljen støtter grønne projekter med:

- 10 øre pr. sparet kWh. pr. år over tiltagets levetid, eller
- 500 kr. pr. sparet ton CO₂ pr. år over tiltagets levetid.

Virksomhedens størrelse har betydning for, hvor stor en andel af de støtteberettigede omkostninger, der kan dækkes:

- Små virksomheder: Op til **50 %**
- Mellemstore virksomheder: Op til **40 %**
- Store virksomheder: Op til **30 %**

Den 1. november er der åbnet for ansøgninger til de 640 mio. kr., som det forventes, der vil være i Erhvervspuljen i 2024.

Der kan først godkendes eller gives afslag fra januar, når Finansloven for 2024 er trådt i kraft. Ansøgninger oprettet i november og december kan senest indsendes d. 29. december kl. 12. Herefter er det først muligt at oprette og indsende nye ansøgninger efter den 10. januar kl. 12 pga. en systemopdatering.

Yderligere information på <https://spareenergi.dk/erhvervspuljen>

Kilde: SparEnergi Energistyrelsen, <https://spareenergi.dk/erhvervspuljen>

Sådan tjekker butikker varer for PFAS

Miljøstyrelsen har oprettet hjemmesiden PFASinfo.dk med vejledning til butiksejere, der vil være foran i forhold til at udfase PFAS. Der bruges PFAS i et væld af materialer og produkter. Derfor vil stort set alle brancher og leverandørkæder blive berørt af en kommende PFAS-begrænsning, som forventes vedtaget

i EU. Miljøstyrelsen har derfor oprettet en ny hjemmeside, hvor butiksindehavere kan finde viden og vejledning om PFAS.

På PFASinfo.dk, findes der svar på en række spørgsmål om PFAS og et faktaark, der blandt andet kan bruges til at dele ud til butikkens an-

satte, så de kan svare på spørgsmål fra kunder. Hjemmesiden: <https://mst.dk/erhverv/sikker-ke-mi/kemikalier/fokus-paa-saerlige-stoffer/pfas/information-om-pfas-til-butikker>

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Nye vejledninger til miljøvurderingsloven

Miljøministeriets departement har offentliggjort to vejledninger om henholdsvis miljøvurdering af planer og programmer, samt om konkrete projekter.

Vejledningerne foreligger kun elektronisk, og er offentliggjort på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Der er udarbejdet to vejledninger til loven om miljøvurdering af konkrete projekter og miljøvurdering af planer og programmer. Vejledningerne er juridiske vejledninger og bygger på lovens forarbejder, dansk

Vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Konkrete projekter

Vejledning til lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

Planer og programmer

nævns- og domspraksis, de EU-direktiver, som loven implementerer, EU-Domstolens praksis og EU-Kommissionens vejledning til direktiverne.

Der findes derudover en vejledning vedrørende fortolkning af miljøvurderingsloven.

<https://mim.dk/media/235201/vejledning-om-miljoevurdering-af-konkrete-projekter.pdf>

<https://mim.dk/media/235202/vejledning-om-miljoevurdering-af-planer-og-programmer.pdf>

<https://mst.dk/erhverv/rig-natur/miljoevurdering/vejledning-vedroerende-fortolkning-af-miljoevurderingsloven>

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Brugerbetaling og gebyrer

Myndighederne skal opkræve brugerbetaling fra modtageren af visse ydelser i forbindelse med godkendelse og miljøtilsyn.

Reglerne for brugerbetaling fremgår af brugerbetalingsbekendtgørelsen, se nederst. Miljøgodkendelser af virksomheder og husdyrbrug, behandling af anmeldelser efter maskinværkstedsbekendtgørelsen eller efter bekendtgørelse om miljøkrav for mellemstore fyringsanlæg samt miljøtilsyn med visse virksomheder og husdyrbrug er omfattet af brugerbetaling.

Der skal opkræves brugerbetaling, hvis virksomheden, anlægget, indretningen eller husdyrbruget m.v. er omfattet af brugerbetalingsbekendtgørelsens § 2, og godkendelses- eller tilsynsmyndigheden har udført en nedenstående opgaver:

- behandlet en ansøgning om godkendelse

eller andre opgaver efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 5

- behandlet en ansøgning om godkendelse efter kapitel 3 og opgaver efter kapitel 4 i husdyrbrugloven
- behandlet en tilladelsessag efter § 16 b i husdyrbrugloven, hvor der i tilladelsen er fastsat vilkår som sikrer reduktion af ammoniakemissionen ved anvendelse af BAT
- behandlet en anmeldelse efter maskinværkstedsbekendtgørelsen
- behandlet en anmeldelse efter bekendtgørelse om miljøkrav for mellemstore fyringsanlæg
- ført tilsyn efter kapitel 9 i miljøbeskyttelsesloven, eller
- ført tilsyn efter kapitel 5 i husdyrbrugloven.

Brugerbetaling opgøres efter de nærmere takster og regler fastsat i bekendtgørelsens bilag 2. Timetaksten reguleres årligt. Brugerbetalingstaksten er i 2023 på 451,36 kroner i timen. I 2024 forventes taksten at blive på 468,96 kroner i timen.

Godkendelses- og tilsynsmyndigheder opkræver hvert år i november måned brugerbetaling fra de virksomheder mv., hvor myndigheden har udført brugerbetalingspligtige opgaver i perioden fra 1. november i det foregående år til 1. november i det indeværende år, medmindre brugerbetaling allerede er opkrævet.

Bekendtgørelse nr. 1519 af 29/06/2021 om brugerbetaling for godkendelse m.v. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (udkast til ændring af brugerbetalingsbekendtgørelsen er p.t. i høring. Ændringerne forventes at træde i kraft fra 1. januar 2024).

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Nye EU-regler for mikroplast

For at beskytte miljøet mod udledning af mikroplast, har EU vedtaget en ny begrænsning under den europæiske kemikalielovgivning, REACH forordningen. Den trådte i kraft 17. oktober 2023 og finder straks anvendelse. Begrænsningen forventes at forhindre udledningen af omkring en halv million tons mikroplast.

EU-begrænsningen af mikroplast forbyder markedsføring af mikroplast som sådan og i

blandinger, som frigiver mikroplastpartikler ved almindelig brug.

Mikroplast anvendes i mange forskellige produkter for at give et bestemt udseende, en særlig tekstur eller funktion. Eksempler på produkter, der kan indeholde mikroplast, er kunstgræsbaner, gødning, husholdningsprodukter, kosmetik, nytårs- og julepynt. Løst glimmer og glitter er også eksempler på mikroplast.

For visse produkter er der vedtaget tidsbegrænsede undtagelser og overgangsperioder. Der er derudover indført en generel undtagelse for mikroplastprodukter, som allerede var markedsført for første gang på det europæiske marked før den 17. oktober 2023. Det betyder, at butikker fortsat kan sælge ud af de lagre af mikroplast, som de har købt og modtaget før 17. oktober 2023.

Kilde: Miljøstyrelsen, <https://mst.dk>

Geotermi i fjernvarmen

I december 2020 blev der nedsat en taskforce, som skulle analysere det samfundsøkonomiske potentiale for geotermi i fjernvarmesektoren.

Arbejdet i taskeforcen viser, at der er stor interesse for geotermi i Danmark. I Aarhus er et større geotermiprojekt igangsat, mens der også er interesse for udvikling af geotermiprojekter i områder som Storkøbenhavn, Holbæk, Skanderborg-Hørning, Sønderborg og Viborg.

Overordnet vurderes geotermi at kunne indpasses i 25-35 fjernvarmesystemer, men geotermi vil dog være i hård konkurrence med andre

varmeforsyningsanlæg, herunder affaldsforbrænding, biomasse og varmepumper. Det er vurderingen, at geotermi under de rette forhold kan dække omkring 15 procent af den danske fjernvarmeproduktion.

Der er pt. tre geotermianlæg i drift i Danmark:

- **Geotermianlægget ved Thisted** er opført under DONG's geotermi tilladelse fra 1983 i et samarbejde mellem DONG og Thisted Varmeforsyning A.m.b.a. Anlægget blev sat i drift i 1984. Det geotermiske anlæg er koblet sammen med byens affaldsbaserede kraftvarmeanlæg og kan producere, hvad der svarer til ca. 2.000 husstandes årlige varmeforbrug.

- **På Amager** begyndte varmeproduktionen i 2005 fra det geotermiske anlæg. Anlægget er placeret i tilknytning til Amagerværket og udført under HGS-tilladelsen (Hovedstadsområdet's Geotermiske Samarbejde). Den årlige varmeproduktion fra det varme vand i undergrunden svarer til forbruget i knap 4.600 husstande.

- **I Sønderborg** er det geotermiske anlæg sat i drift i starten af 2013 i tilknytning til det eksisterende affaldsbaserede kraftvarmeverk i Sønderborg. Anlægget kan producere, hvad der svarer til ca. 2.400 husstandes årlige varmeforbrug.

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk>

EU's innovationsfond åben for ansøgninger

Der er i 2023 afsat over fire mia. euro af EU's Innovationsfond til nye innovative klima- og energiteknologier. Indkaldelsen af ansøgninger åbnede i november 2023, og ansøgningsfristerne forventes at ligge den 8. februar og den 9. april 2024.

Formålet med Innovationsfonden er at opnå succesfulde demonstrationsprojekter for banebrydende innovation inden for kulstoffattig teknologi. EU's Innovationsfond har allerede støttet 69 europæiske grønne projekter inden for energiintensive industrier, vedvarende energi, energilagring og CCUS (fangst, transport, lagring og udnyttelse af CO₂) med i alt 3,1 mia. euro.

Der kan søges støtte til projekter i størrelsesordenen:

- Små projekter på op til 20 mio. euro.
- Mellemstore projekter mellem 20-100 mio. euro.
- Storskalaprojekter på over 100 mio. euro.

Ud over den fælles indkaldelse åbnes der som noget nyt for et konkurrenceudbud, der er øremærket projekter inden for grøn brintproduktion. Denne pulje forventes ligeledes at åbne i november 2023, men forventes at lukke allerede d. 8. februar 2024, eller når budgetgrænsen er nået. I denne pulje er der i alt 800 mio. euro at hente.

Find mere information om EU's Innovationsfond og ansøgningsprocessen for den fælles indkaldelse på EU-Kommissionens hjemmeside om EU ETS Innovation Fund.

Læs mere om det nye konkurrenceudbud på EU-kommissionens hjemmeside om EU ETS Innovation Fund.

Fonden administreres af The European Climate, Infrastructure and Environment Executive Agency (CINEA) i samarbejde med den Europæiske Investeringsbank (EIB).

Kilde: Energistyrelsen, <https://ens.dk>

Stort fremmøde til Erhvervs-konferencen om grøn omstilling

Fredag d. 29. september 2023 blev årets Erhvervs-konference afholdt i Kulturhuset Brønden.

Af Erhvervs-sammenslutningen

Dagens vært journalist Michael Stærke bød velkommen til 121 forventningsfulde deltagere, der sidst i september havde fundet vej til Erhvervs-sammenslutningens Erhvervs-konference.

Den grønne omstilling var formiddagens omdrejningspunkt. Connie Hedegaard, som er bestyrelsesformand i CONCITO, gjorde det klart, at der skal handles på den grønne omstilling og fortalte, hvad det på sigt, vil betyde for hele landet, men også ude i de små og mellemstore virksomheder. Den nuværende lovgivning og de kommende EU-lovkrafter er ved at blive etableret i de store virksomheder, hvilket allerede nu kan mærkes hos underleverandører, der bliver spurgt ind til deres grønne regnskab. Hun slog også fast at SMV'erne godt kan følge med og blive konkurrencedygtige, hvis der handles på klima og bæredygtigheden nu.

Foto: Jesper Koefoed

I dagens paneldebat deltog Lars Gravgaard som repræsentant fra Albertslund kommune, Maja Højgaard fra Brøndby kommune, Søren Enemark fra Glostrup Kommune og Henrik

Rasmussen fra Vallensbæk kommune. De var enige om at samarbejdet mellem kommunerne og de lokale erhvervsdrivende, skal være med til at styrke visioner og ambitioner for grøn omstilling. Der blev debatteret om, hvor gode kommunerne er til at henvende sig til lokale erhverv, når kommunerne igangsætter byudvikling, og om den grønne tænkning hænger sammen med bundlinjen.

På konferencen, der fandt sted i Brønden i Brøndby, var der rig mulighed for at netværke og få en snak med nøglepersonerne i kommunerne.

Næste år afholder Erhvervs-sammenslutningen igen en erhvervs-konference – og det er gratis at deltage for alle virksomheder i Glostrup.

Foto: Jesper Koefoed

Vi har fokus på miljøfarlige stoffer i spildevandet

En undersøgelse af spildevandet fra Biofos's renselanlæg har vist sig at indeholde en række miljøfarlige stoffer.

Af Glostrup Kommune,
Center for Miljø og Teknik

DHI (tidl. Dansk Institut for anvendt Hydraulik) har gennemført en kildeopsporing af en række miljøfarlige stoffer (fokusstoffer) i spildevandet i oplandet til BIOFOS' tre renselanlæg, Lynetten, Damhusåen og Avedøre. Formålet med undersøgelsen var at opnå en viden om virksomheders bidrag til fokusstofferne i spildevandet og dermed danne et grundlag for en reduktion i spildevandet.

BIOFOS A/S er Danmarks største spildevandsselskab. Med 15 ejerkommuner dækker BIOFOS Danmarks største spildevandsopland, som genererer ca. 115 mio. m³ spildevand pr. år. Spildevandet kommer fra alle typer virksomheder og institutioner samt fra 1,2 mio. indbyggere - og en del regnvand.

Kortlægning af fokusstofferne

I 2018 fandt BIOFOS 15 miljøfarlige stoffer og stof-grupper i udledningen fra deres tre renselanlæg. Undersøgelsen viste, at der i rensat spildevand er miljøfremmede stoffer i koncentrationer, der gør det svært at overholde miljøkvalitetskravene til udledning af forurenende stoffer til vandmiljøet. Glostrup Kommune har fokus på dette, når vi tager på tilsyn på virksomhederne.

I 2020 blev der fulgt op med en kildeopsporing af en række fokusstoffer i oplandet. På baggrund af informationer fra de 15 ejerkommuner i fx tilslutningstilladelser og tilhørende analyseresultater lavede DHI en kortlægning af fokusstoffer. Der blev ligeledes foretaget en kortlægning af alle virksomheder inden for udvalgte brancher i kommunerne.

Konklusionen var, at vi mangler viden om kilden til en række af de miljøfremmede stoffer i spildevandet. Det gælder især PFAS og tin, hvor datagrundlaget er meget spinkelt, fordi man har ikke tidligere haft fokus på disse stoffer i spildevand.

PFAS er særligt problematisk

DHI gennemførte sammen med 30 virksomheder målinger i 2022. Resultaterne indikerer, at virksomheder inden for affaldshåndtering og -deponering udgør langt den største kilde til PFOS og øvrige PFAS-forbindelser, bisphenol A og PAH'er i oplandet. Derudover kan afværgepumpninger og grundvandssænkninger også udgøre en kilde til PFOS og øvrige PFAS-forbindelser.

Den største enkeltkilde, der blev fundet, er et affaldssorteringsanlæg. Her blev miljøkvalitetskriteriet for PFOS (på 0,65 nanogram pr. liter) overskredet med mere end faktor 11.000 med et målt indhold på 7,3 mikrogram pr. liter.

Af rapporten fremgår, at PFOA er den hyppigst

fundne PFAS-forbindelse med et fund i spildevandet fra 20 virksomheder. Der findes dog pt. kun et særskilt miljøkvalitetskrav for PFOS, så derfor er det dette PFAS-stof, der er fokusstof hos BIOFOS. PFOS er kun målt over detektionsgrænsen i spildevand fra nogen af brancherne.

PFOS blev fundet i særligt høje koncentrationer i spildevand fra affaldsdeponier, oplag af skrot og affald, samt afværgelanlæg/grundvandssænkninger. Da PFOS har været forbudt at anvende i EU siden 2011, giver det mening, at stoffet findes disse netop brancher, hvor der kan være tale om afsmitning fra gamle eller udenlandske produkter eller gamle forureninger.

Bilvaskehaller og tog-, bus- og lastvognsvask kan være en kilde til PFAS, hvis de bruger bilplejemidler, der indeholder PFAS.

Vi stiller krav til måling af flere miljøfremmede stoffer

DHI anbefaler i rapporten, at ejerkommunerne stiller krav til opfølgende målinger for 22 PFAS-forbindelser hos virksomheder i for-

bindelse med deres egenkontrol. Det gælder virksomheder inden for følgende brancher: Affaldsdeponier, affaldssorterings- og håndteringsvirksomheder med udendørs oplag af affald og skrot, afværgepumpninger og grundvandsænkninger.

Glostrup Kommune vil fremover stille krav til opfølgende målinger for 22 PFAS-forbindelser hos disse typer virksomheder ved miljøtilsyn og revision af tilslutningstilladelser.

Vi følger op på tilslutningstilladelser

De vejledende grænseværdier for bisphenol A, tin, bly, kobber, zink og DEHP er pt. under revision hos Miljøstyrelsen. En vejledende grænseværdi for PFOS er desuden under udarbejdelse. Rapporten anbefaler derfor, at ejerkommunerne reviderer relevante tilslutningstilladelser, når Miljøstyrelsen har fastsat de nye grænseværdier.

Resultaterne fra undersøgelsen viser, at der er udfordringer med tilslutningstilladelser, der er

gamle og fra en tid, hvor man ikke havde fokus på disse stoffer. Samtidig stiller undersøgelsen spørgsmål ved, om det overhovedet er de rigtige stoffer, der bliver spurgt til, når kommunen laver en tilslutningstilladelse til de undersøgte brancher.

Når Miljøstyrelsen har fastsat nye grænseværdier, vil Glostrup Kommune revidere tilslutningstilladelser for relevante virksomhedstyper.

DE 15 MILJØFARLIGE STOFFER

- PFOS og andre PFAS-forbindelser
- Bly
- 17-beta-østradiol
- Kviksølv
- Zink
- Bisphenol A
- Terbutryn
- DEHP
- PAH'er
- Pyren
- Kobber
- Kobolt
- Phenol
- LAS
- Tin

DE UDVALGTE BRANCHER I UNDERSØGELSEN ER

- Affaldsdeponier
- Affaldssorteringsvirksomheder
- Asfaltproduktion
- Industrivaskerier
- Laboratorier
- Bilvaskerier
- Tog/bus/lastvognsvask
- Brandøvelsespladser
- Afværgepumpninger og grundvandsænkninger.

HVAD ER PFAS?

PFAS er en fællesbetegnelse for en stor gruppe af menneskeskabte fluor-stoffer.

Fakta om PFAS-stoffer:

- De er svære at nedbryde og kaldes derfor evighedskemikalier.
- Stofferne ophobes i dyr og mennesker.
- Stofferne har en række sundhedsskadelige effekter.
- Stofferne er i dag spredt overalt i miljøet, i større eller mindre grad.
- De bedst undersøgte stoffer er PFOS og PFOA, men der anslås at være over 6.000 forskellige PFAS-stoffer.
- Brugen af PFOS blev forbudt i 2011.
- Kommunale renseanlæg kan ikke rense spildevandet for PFAS uden meget avancerede renseteknologier.

Kan I tage en erhvervspraktikant fra folkeskolen?

Glostrup Kommune opfordrer flere virksomheder til at tage elever i erhvervspraktik.

Af Glostrup Kommune, Dorthe Kjerulf, Erhvervsambassadør

I Glostrup Kommune er vi dedikerede til at skabe en bæredygtig og inkluderende fremtid for vores unge borgere. En afgørende del af dette mål er at tilbyde erhvervspraktikmuligheder, der ikke blot inspirerer de unge i folkeskolen i forhold til deres fremtid, men også hjælper vores lokale erhvervsliv med at vokse og trives. Vi opfordrer derfor flere virksomheder til at tage del i denne indsats.

Erhvervspraktik er en vigtig del af den unges afklaring om uddannelse og karriereudvikling. Det giver dem mulighed for at få praktisk erfaring indenfor et fagligt område og et indblik i, hvordan det virkelige arbejdsliv fungerer. Glostrup Kommune tror på, at erhvervspraktik ikke kun gavner de unge, men også det lokale samfund og erhvervslivet som helhed.

Fordele ved at tage en erhvervspraktikant

Fremtidig arbejdskraft: Når I tager imod erhvervspraktikanter, har I mulighed for at inspirere de unge og vise dem jeres arbejdsplads – åbne deres verdner og se muligheder indenfor netop jeres område. Dette kan på sigt hjælpe med at

reducere rekrutteringsomkostninger og sikre, at virksomhederne har adgang til kvalificeret arbejdskraft og ikke mindst et kendskab til de lokale unge.

Nye perspektiver: Unge mennesker bringer ofte innovative ideer og en frisk tilgang til udfordringer. Virksomheder, der arbejder sammen med erhvervspraktikanter, kan drage fordel af disse nye perspektiver og idéer.

Styrket samfundsengagement: Virksomheder, der deltager i erhvervspraktik, demonstrerer deres engagement i det lokale samfund og deres vilje til at investere i fremtiden. Dette kan skabe positiv opmærksomhed omkring virksomheden og bidrage til dens omdømme.

Hvis din virksomhed gerne vil tage erhvervspraktikanter, så send en mail til mig på dorthe.kjerulf@glostrup.dk, så kommer I på listen over praktiksteder, som eleverne kan kontakte, når de skal i praktik.

GLOSTRUP MILJØAVIS udgives af Glostrup Kommune

Avisen er rettet mod virksomheder i Glostrup og udgives ca. 3 gange om året. Dens indhold tilrettelægges i et samarbejde mellem Glostrup Kommune og Albertslund og Brøndby Kommuner.

Redaktion: Glostrup Kommune, Center for Miljø og Teknik, miljo.teknik@glostrup.dk

Ansvarshavende redaktør: Michael Seifert, michael.seifert@glostrup.dk

Oplag: 450 stk.

Design og grafisk produktion: Kailow A/S. Kailow er certificeret under følgende internationale standarder: ISO 14001 miljøcertificering, ISO 9001 kvalitetscertificering, DS 49001 CSR-certificering (den danske udgave af ISO 26001 for social ansvarlighed) og OHSAS 18001 arbejdsmiljøcertificering. Kailow er tilsluttet Global Compact.

Tryksag
5041 0134

